

LAKIALOITE 50/2014 vp

Laki takuueläkkeestä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä ehdottaa eläkkeiden ja muiden sosiaalietuuksien indeksikorotusten leikkauksista luopumista ja 10 euron korotusta täysimääräiseen takuueläkkeeseen kuukaudessa.

Ehdotuksemme mukaan leikkaamaton indeksi korottaisi takuueläkettä 1,1 % eli 8,18 euroa kuukaudessa 1.1.2015 lukien. Vuonna 2014 kansaneläkeindeksin pisteluku oli 1630.

Tämän lisäksi esitämme, että takuueläkkeen täyteen määrään tehtäisiin 10 euron korotus kuukaudessa. Täysimääräinen takuueläke nousisi nykyisestä 743,38 eurosta 761,53 euroon kuukaudessa. Voimassa olevassa takuueläkkeestä annetussa laissa takuueläkkeen määrä on edelleen säätämismuutoksen tasossa (593,79 euroa/kk, 703/2010) ilman sen jälkeen tehtyjä indeksikorotuksia. Ehdotamme, että 1,1 prosentin takuueläkkeen korotusta vastaava kansaneläkeindeksin muutos lasketaan kuluvaan vuoden 2014 voimassa olevan indeksin pisteluvun 1630 perusteella vuoden 2015 alusta maksettaviin etuuksiin, jolloin takuueläkelain 8 §:n mukaan täysi takuueläke kuukaudessa olisi myös lain tekstissä 761,53 euroa.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä esittää kokonaisuudessaan hallituksen indeksileikkausesityksen hylkäämistä. Kyseessä on hallituksen esitys laiksi eläkkeiden ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2015 indeksitarkistuksista sekä laeiksi kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:n ja toimeentulotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta (HE 153/2014 vp).

Vasemmistoliiton esityksen mukaan tästä hallituksen esityksestä poiketen vuoden 2015 indeksikorotus tehtäisiin voimassa olevan lain mukaan eli kansaneläkeindeksin pisteluku laskettaisiin jakamalla edellisen vuoden kolmannen neljänneksen kuukausien elinkustannusindeksin pistelukujen keskiarvo luvulla 1,16. Sekä keskiarvo että osamäärä pyöristetään erikseen lähimpään kokonaislukuun (Laki kansaneläkeindeksistä 456/2001). Ennakkotiedon mukaan tämä toisi etuuksiin 1,1 prosentin korotuksen vuonna 2015.

Hallitus esittää laajasti sosiaalietuuksien ja eläkkeiden osittaista indeksileikkausta vuodelle 2015 (1,1 %:n sijasta 0,4 %). Ehdotettu indeksileikkausta koskeva muutos on tarkoitettu pysyväksi, eikä sitä kompensoitaisi muutosta seuraavissa työeläke- ja kansaneläkeindeksien tarkistuksissa. Kansaneläkeindeksistä annettua lakia hallitus ehdottaa muutettavaksi pysyvästi siten, että kansaneläkeindeksin laskemisessa käytettyä jakajaa muutetaan vastaamaan ehdotettua muutosta. Ehdotetuilla muutoksilla hallitus panee toimeen valtioneuvoston julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2015—2018.

Pääministeri Kataisen johtamassa hallituksessa viisi muuta puoluetta, kokoomus, SDP, Rkp, Kd ja vihreät hyväksyivät maaliskuun 2014 kehysriihessä sosiaalietuuksien osittaisen indeksileikkauksen. Tämän päätöksen ja lapsilisäleikkauksen päätöksen seurauksena hallitus poikkesi hallitusohjelmastaan olla leikkaamatta pienimpiä sosiaalietuuksia. Vasemmistoliitto ei

voinut näitä leikkauksia hyväksyä, ja siksi Vasemmistoliitto pakotettiin lähtemään hallituksesta.

Indeksileikkauksen perumisen aiheuttamat kustannukset: Ehdotuksemme osittaisen indeksileikkauksen perumisesta sosiaali- ja eläketuuksissa merkitsee valtion rahoitusasemaan bruttomääräisesti 91 miljoonan euron menonlisäystä hallituksen vuoden 2015 talousarvioon nähden ja nettomääräisesti 80 miljoonan euron menonlisäystä johtuen verotulojen lisäyksistä ja osin asumistukimenojen vähenemisestä. Kuntien rahoitusasemaan ehdotus merkitsee 34 euron bruttomääräistä menojen lisäystä. Koko julkiselle sektorin indeksileikkausten perumisesta johtuisi menon lisäyksiä yhteensä 125 miljoonaa bruttomääräisesti ja nettomääräisesti 75 miljoonaa euroa.

Takuueläkkeen 10 euron tasokorotuksen kustannukset: Ehdotuksemme 10 euron tasokorotuksesta takuueläkkeeseen kuukaudessa merkitsee

12,5 miljoonan euron bruttomääräistä menojen lisäystä hallituksen vuoden 2015 talousarvioesitykseen nähden. Nettomääräisesti kustannukset nousisivat 9,5 miljoonaa euroa johtuen pääosin asumistukimenojen vähentymisestä. Ehdotuksemme mukaan asumistukea tulisi kuitenkin korjata, jotta asumistuen taso ei heikkenisi takuueläkkeen korotuksen johdosta.

Esityksen vaikutukset yhteensä: Aloitteemme ehdotukset lisäisivät valtion menoja bruttomääräisesti 104 miljoonaa euroa ja nettomääräisesti 90 miljoonaa euroa. Kuntien menoja esityksemme lisäisivät yhteensä 34 miljoonaa ja koko julkisen sektorin menoja 138 miljoonaa bruttomääräisesti ja nettomääräisesti 85 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

takuueläkkeestä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

Takuueläkkeen määrä

Täysimääräinen takuueläke on 761,56 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2015, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2015 maksettaviin eläkkeisiin.

Tässä laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuonna 2014 maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2014

Risto Kalliorinne /vas
Annika Lapintie /vas
Erkki Virtanen /vas

Aino-Kaisa Pekonen /vas
Silvia Modig /vas